

Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

Навчально-науковий інститут бізнесу та інформаційних технологій
Кафедра економіки та підприємництва

СИЛАБУС
освітнього компонента – ОКЗ
Навчальна дисципліна – Економіка галузі

Освітній рівень	другий (магістерський)	
Програма навчання	обов'язкова	
Галузь знань	19	Архітектура та будівництво
Спеціальність	192	Будівництво та цивільна інженерія
Освітня програма	Автомобільні дороги та аеродроми	
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS (90 академічних годин)	
Види аудиторних занять	лекції (16 годин), практичні заняття (16 години)	
Індивідуальні та (або) групові завдання	розрахунково-графічна робота	
Форми семестрового контролю	залік	

Викладачі:

Камбур Ольга Леонідівна, к.е.н., доцент кафедри економіки та підприємництва,
kmb@ogasa.org.ua

В процесі вивчення даної дисципліни **студенти знайомляться** з особливостями функціонування будівельної галузі у сфері автомобільних доріг та аеродромів та здобувають навички розробки заходів з підвищення ефективності діяльності підприємств будівельної галузі.

Наприклад: визначають основні техніко-економічні показники будівельних проектів обумовлює здатність здійснити оцінку ефективності інвестицій у реконструкцію автомобільної дороги та обирають найбільш доцільний варіант.

Передумовами для вивчення дисципліни є набуття теоретичних знань та практичних навичок за такими дисциплінами: «Економічна теорія», «Економіка будівництва», «Економіка будівництва та експлуатації автомобільних доріг та аеродромів».

Прогнозовані результати навчання

Програмні результати навчання:

ПРН1. Реалізовувати проекти в правовому полі з врахуванням академічної доброчесності, авторського права, економіко-правових відносин та легітимності.

ПРН2. Застосовувати науково-технічну іноземну літературу зі спеціальності, складати науково-технічну документацію іноземною мовою; спілкуватися на професійні теми іноземною мовою.

ПРН3. Розробляти науково-технічну документацію, що відповідає державним та міжнародним вимогам.

ПРН4. Визначити показники ефективності та рентабельності функціонування будівельного підприємства.

ПРН5. Порівнювати варіанти технологічних, будівельних та техніко-економічних рішень.

ПРН6. Аргументувати вибір варіантів технологічних, будівельних та техніко-економічних рішень у проектах будівельної галузі.

ПРН7. Рекомендувати варіанти технологічних, будівельних та техніко-економічних рішень, базуючись на принципах економічності, довговічності та надійності конструкцій автомобільних доріг і аеродромів у певних умовах експлуатації.

ПРН8. Використовувати спеціалізовані програмні комплекси для вирішення інженерних завдань.

ПРН10. Встановлювати причинно-наслідковий зв'язок між явищами та процесами в динамічних системах.

ПРН15. Покращувати будівельні процеси, базуючись на принципах надійності, довговічності та ресурсозбереження.

ПРН16. Застосовувати ефективні методи керування проектними та будівельними роботами в сучасних умовах для оптимізації матеріальних, часових та людських ресурсів.

ПРН17. Захищати проектні, технологічні та економічні рішення, що отримані у процесі практичної діяльності

Диференційовані результати навчання:

знати:

- закономірності функціонування будівельної галузі і її суб'єктів; основні фактори підвищення прибутковості й рентабельності підприємства;
- сутність та особливості формування і визначення кошторисної вартості будівництва;
- сутність та принципи визначення ціни будівельної продукції і порядок складання кошторисно – інвесторської документації;
- методи визначення ефективності інвестування в проекти.

вміти:

- визначати показники ефективності діяльності будівельних підприємств, будівельної галузі;
- визначати напрями підвищення прибутковості й рентабельності у будівництві;
- розраховувати кошторисну вартість будівництва;
- визначати основні техніко-економічні показники будівельних проектів;
- проводити оцінку ефективності інвестицій та доцільності здійснення інвестиційних проектів.

володіти:

- методичним інструментарієм оцінки суми грошей у часі, розрахунку критеріїв ефективності інвестиційних проектів;
- методами оцінки результатів та економічної ефективності діяльності підприємства;
- навичками роботи з програмним комплексом АВК.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ п/п	Назва тем	Кількість годин		
		лекції	практичні	самостійна
1.	Фінансова діяльність будівельного підприємства	2	2	6
2.	Витрати будівельного підприємства	2	2	6
3.	Система ціноутворення у будівництві	2	2	6
4.	Трудові ресурси підприємства та оплата праці.	2	2	10
5.	Прибуток і рентабельність підприємства	2	2	10
6.	Облік і аналіз на будівельних підприємствах	2	2	10
7.	Інвестування будівельних проектів	4	2	10
Всього:		16	16	58

Критерії оцінювання та засоби діагностики

Мінімальний та максимальний рівень оцінювання щодо отримання «заліку» за навчальною дисципліною «Економіка галузі» складає 60 балів та 100 балів і може бути досягнений наступними засобами оцінювання:

Засоби оцінювання		Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
Вид контролю	Кількість у семестрі		
Поточний контроль знань:		36	60
в т.ч.: - розрахунково-графічна робота	1	12	20
- усне опитування або письмовий експрес-контроль на практичних заняттях та лекціях;	кожне заняття	24	40
- виступ (доповідь) студентів при обговоренні питань на практичних заняттях;	1		
- тестування;	2		
Підсумковий (семестровий) контроль знань	1	24	40
Разом:		60	100

З дисципліни передбачено виконання **розрахунково-графічної роботи**. В цій роботі складається інвесторська кошторисна документація на реконструкцію автомобільної дороги та розраховуються показники економічної ефективності проекту.

Розрахунково-графічна робота включає:

- локальний кошторис на БМР,
- об'єктний кошторис та зведений кошторисний розрахунок,
- показники ефективності проекту.

При виконанні розрахунково-графічної роботи обов'язково використовується програмний комплекс АВК.

Методичні рекомендації щодо виконання розрахунково-графічної роботи представлені в методичних вказівках [16].

Два рази за семестр проводяться експрес контроль знань – **стандартизовані тести** (20 тестових питань), наприклад:

1) Що з перерахованого призводить до зростання фондівддачі, якщо інші характеристики не змінюються (оберіть один або декілька варіантів):

- A) зростання обсягу продаж;
- B) придбання нового обладнання;
- C) зменшення обсягу продаж;
- D) списання старого обладнання.

2) Сума амортизаційних відрахувань залежить від (оберіть один або декілька варіантів):

- A) вартості обладнання;
- B) доходу підприємства;
- C) терміну корисної експлуатації обладнання;
- D) продуктивності праці робітників;
- E) витрат на виробництво.

Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Рогожин П. С., Гойко А. Ф. Економіка будівельних організацій. –К.: Видавничий дім "Скарби", 2001. – 448 с.
2. Лялюк О. Г. Економіка будівництва. Лабораторний практикум. – Вінниця: ВНТУ, 2004. – 68 с.
3. Економіка будівельного підприємства: підручник /авт..кол.: Т.О.Окландер. І.А.Педько, О.Л.Камбур [та ін.].-К.: Центр учбової літератури.2018.-363 с.
4. Економіка підприємства. Підручник. За заг. редакцією С.Ф. Покропивного. Вид. 2-ге перероблене і доповнене. К.: КНЕУ, 2000 – 528 с.
5. Економіка підприємства. Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни./ Г.О. Швиданенко, С.Ф. Покропивний, С.М. Клименко та ін. К.: КНЕУ, 2000 – 248 с.
6. Кузьмин В.М. Економіка підприємства: навчальний посібник [електронний ресурс]. – Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2012. – 195 с. - Режим доступу: <http://library.nung.edu.ua> .
7. Сідун В.А., Пономарьова Ю.В. Економіка підприємства: Навчальний посібник. Вид.2-е, перероб. та доп. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 356 с.
8. Прима Т.О. Економіка підприємства: Навч. посіб. – 4-те видан, стер. – К.: Вікар, 2006. – 219 с.
9. Степанов И. С. Экономика строительства : учебник / Степанов И. С. – М. : Юрайт - Издат, 2007. – 620 с.
10. Правила визначення вартості будівництва : ДСТУ Б Д.1.1 – 1: 2013. – [Чинний від 2014-01-01]. – К. : Держспоживстандарт України, 2014. – 88 с.
11. Ресурсні елементні кошторисні норми на будівельні роботи. Збірники 1-15 : ДСТУ Б Д.2.2. – 1 : 2012. – [Чинний від 2012-12-28]. – К. : Держспоживстандарт України, 2012.
12. Ресурсні кошторисні норми експлуатації будівельних машин та механізмів : ДСТУ Б Д.2.7 – 1 : 2012. – [Чинний від 2012-12-28]. – К. : Держспоживстандарт України, 2012. – 68 с.
13. Ресурсні елементні кошторисні норми на монтаж обладнання : ДСТУ Б Д.2.3 – 1 : 2012. – [Чинний від 2012-12-28]. – К. : Держспоживстандарт України, 2012.
14. Ресурсні елементні кошторисні норми на ремонтно-будівельні роботи : ДСТУ Б Д.2.4 – 1 : 2012. – [Чинний від 2012-12-28]. – К. : Держспоживстандарт України, 2012.

15. Ресурсні елементні кошторисні норми на ремонтно-реставраційні роботи : ДСТУ Б Д.2.5 – 1: 2012. – [Чинний від 2012-12-28]. – К. : Держспоживстандарт України, 2012.
16. Методичні вказівки до виконання розрахунково-графічної роботи з дисципліни «Економіка галузі» для студентів другого (магістерського) рівня галузі знань 19 «Архітектура та будівництво» спеціальності 192 «Будівництво та цивільна інженерія» ОП «Автомобільні дороги та аеродроми» / Камбур О.Л., Жусь О.М., Лапіна О.І., Ветрогон О.В. // Одеса - ОДАБА– 2020. – 62 с.
17. МР Г. 1-03450778-852:2015 Методичні рекомендації щодо встановлення пріоритетів та розподілу фінансових ресурсів за видами робіт з поточного дрібного ремонту та експлуатаційного утримання автомобільних доріг загального користування
18. М 218-05416892-409:2004 Методика економічних вишукувань для проектування автомобільних доріг
19. МР Г.1-37641918-879:2017 Методичні рекомендації з оцінки ефективності впровадження концесійних та інших проектів державно- приватного партнерства в дорожньому господарстві

Допоміжні джерела інформації

1. Офіційний сайт Верховної Ради України <http://rada.gov.ua/>
2. Державна служба статистики України <http://www.ukrstat.gov.ua/>
3. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгіві <http://www.me.gov.ua/>
4. Офіційний сайт міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства <http://www.minregion.gov.ua>